

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้
ตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริโดยศูนย์ประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พินเอก จักรกฤษณ์ รัตน์ะ

รองเสนาธิการกองพลทหารราบที่ 15

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2564

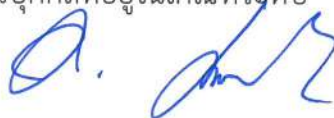

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้
ตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยศูนย์ประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โดย พันเอก จักรกฤษณ์ รัตนะ

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ชุตติเทพ ราชสีหา

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2564 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก
(มหศักดิ์ เทพหัสติน ณ อยุธยา)

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก ประธานกรรมการ
(ฉกาจ ชันตี)

พันเอก ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา
(วาริส ทรวงโพธิ์)

พันเอก ดร. กรรมการ
(รัชกร ภูวพัฒน์ดล)

พันเอก กรรมการ
(ชุตติเทพ ราชสีหา)

พันเอก ดร. กรรมการ
(ปราโมท หม่อมศิลา)

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย พันเอก จักรกฤษณ์ รัตนะ

เรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตาม
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยศูนย์ประสานงานโครงการอัน
เนื่องมาจากพระราชดำริ

วันที่ กันยายน 2564 **จำนวนคำ :** 7,273 **จำนวนหน้า :** 21

คำสำคัญ การบูรณาการ ,จังหวัดชายแดนภาคใต้ ,โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และในการหาแนวทางทำการแก้ไขได้ต่อไป และเพื่อให้ทราบถึงโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของ ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้เกิดความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และงานการบูรณาการร่วมกับส่วนราชการในแต่ละพื้นที่ ต่อการขับเคลื่อนงานในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างแท้จริง ตลอดจนเพื่อให้สามารถทำการกำหนดเป้าหมายเดียวกันกับส่วนราชการต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เกิดมีประสิทธิภาพ โดยศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการดำเนินการได้ต่อไป ซึ่งมีวิธีการดำเนินการมาตั้งแต่ห้วง ธ.ค.63 – พ.ค.64 เป็นการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์การวิจัยเอกสารตามแนวทางที่วิทยาลัยการทัพบกได้กำหนดไว้และมีขอบเขตการศึกษาในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20ปี ประเด็นภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และในแผนปฏิบัติการกองทัพบก ประจำปีงบประมาณ 2564 ตลอดจนกรอบนโยบายและคำสั่งต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยมีกองพลทหารราบที่ 15 / ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ เพื่อมุ่งสู่ผลการวิจัยที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสันติสุข มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน แต่ทั้งนี้ต้องมีการศึกษาหาข้อมูลเชิงลึกให้ครอบคลุมและต้องมีการประเมินผลด้วย

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Jakkit Ratana

TITLE: Guidelines for developing the quality of life for people in the southern border provinces according to His Majesty's Royal Initiative Projects by His Majesty's Royal Initiative Projects Coordinating Center.

DATE: September, 2021 **WORD COUNT:** 7,273 **PAGES:** 21

KEY TERMS: Integration, Southern border provinces, His Majesty's Royal Initiative Projects

CLASSIFICATION: Unclassified

The objectives of this research were to identify factors having negative impacts on the quality of life of people in southern Thai border provinces; explore ways to address the impacts ; reveal the authority structure of the Coordination Center of the Royal Development and Security Projects to ensure the efficiency of it's operations and it's work which involved the integration with other government agencies in respective areas in relation to Royal Development Project implementation ; and enable the Coordination Center of the Royal Development and Security Projects to set the same goals as those of the government agencies concerning the improvement of the quality of life of the people. This was strategic research and document research conducted based on the Royal Thai Army College's guidelines , from December 2020 to May 2021. The scope of this research covered the 20-year National Strategy in relation to human resource development and capacity building, related strategies, the Royal Thai Army's Action Plan for

the Fiscal Year 2021, as well as related policy frameworks and orders, with The 15th Infantry Division Coordination Center of the Royal Development and Security Projects acting as the key implementing body. This research was aimed at achieving results that will allow the people to achieve good quality of life, peace, security, prosperity, and sustainability. However, there is a need for the exploration of comprehensive in-depth data and serious evaluation.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์เรื่อง“แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ”ฉบับนี้เกิดจากการที่ผู้วิจัยมีประสบการณ์ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการก่อเหตุร้าย และ สร้างสถานการณ์รุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้ได้รับทราบถึงแหล่งข้อมูลองค์ประกอบพื้นฐาน ปัญหาอุปสรรค วิธีชีวิตสภาพความเป็นอยู่คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนได้ทราบถึงศักยภาพ โอกาสที่แท้จริงต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นการน้อมนำและเผยแพร่ศาสตร์พระราชา ยุทธศาสตร์พระราชมานาน “ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ” และ “ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ” เป็นแนวทางหลักตามยุทธศาสตร์ชาติ ของการแก้ปัญหาให้บังเกิดความสุขอย่าง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ขอขอบพระคุณ ท่านผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พันเอก ชูดิเทพ ราชสีหา อาจารย์ที่ปรึกษา และ พันเอก วาริส ทรวงโพธิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา บิดามารดา ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกๆท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาสับสนุนผู้วิจัยในทุกๆด้าน ตลอดจนอาจารย์ประจำกลุ่มวิจัยทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้แนวคิด และคำแนะนำทางวิชาการที่เกิดเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ จนสำเร็จสมบูรณ์ในที่สุด

ขอขอบพระคุณ ผู้บังคับบัญชา และกำลังพล / เจ้าหน้าที่ของ กองพลทหารราบที่ 15 / ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือความดีอันเกิดจากผลงานการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับผู้ที่มีส่วนร่วม ในงานวิจัยทุกท่าน ด้วยความรักเคารพ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้ จะคงสร้างประโยชน์ต่อหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในจังหวัดชายแดนภาคใต้, กองทัพบก และประเทศชาติ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1-7
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1-4
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
วิธีการศึกษา.....	6-7
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	7
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	8-17
ประเด็นการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา.....	8-11
ประเด็นการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์.....	10-13
ประเด็นการวิเคราะห์ทางเลือกยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหา.....	13-16
ประเด็นการวิเคราะห์หนทางใหม่ในการแก้ปัญหา.....	16-17
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	18-19
บทที่ 4 บทสรุป	20-21
ข้อเสนอแนะ.....	21
เอกสารอ้างอิง	22-23
ประวัติย่อผู้วิจัย	24-25

บทที่ 1

บทนำ

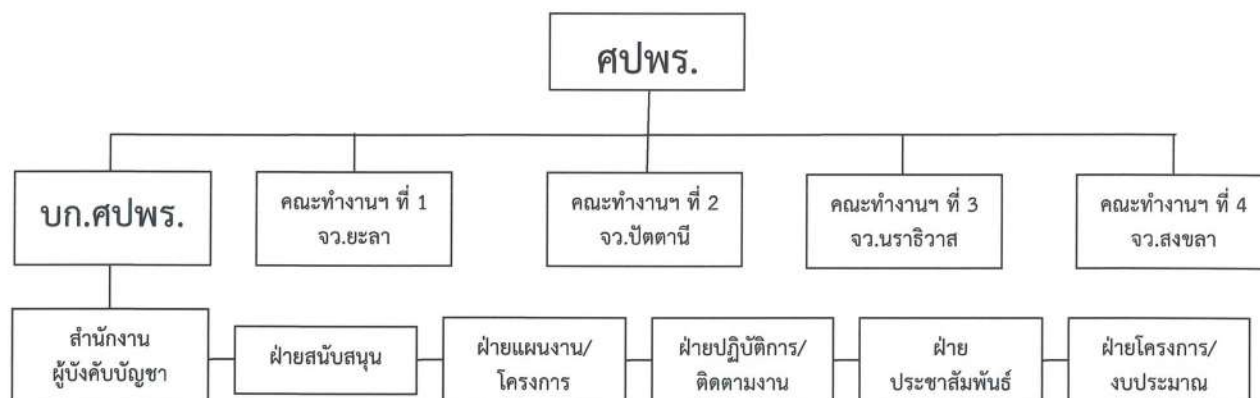
1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์การก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ที่มีมากกว่า 17 ปี เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.2547 ถึง พ.ศ.2564 ทำให้เกิดความสูญเสียและส่งผลกระทบต่อความเสียหายในหลาย ๆ ด้าน ทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นในด้านของความมั่นคง ระบบเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การศึกษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ฯลฯ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต ความเป็นอยู่คุณภาพชีวิต การประกอบอาชีพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ผสมกับปัญหาภัยแทรกซ้อนอื่นๆ เช่น ปัญหายาเสพติด กลุ่มอิทธิพลผิดกฎหมาย แรงงานเถื่อน ของหนีภาษี ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี,2564) ดังนั้นจึงได้ทำการกำหนดบทนิยามคำว่า “จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.)” หมายความว่า จังหวัดนราธิวาส, ปัตตานี, ยะลา, สตูล และสงขลา (มาตรา 3) (คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี,2549) ทั้งนี้ภาครัฐได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ของการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้มาอย่างต่อเนื่องจนมาถึงปัจจุบัน โดยทางรัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี(พ.ศ.2561 – 2580) เพื่อมุ่งหวังให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความ “ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ” เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนามาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักยุทธศาสตร์พระราชทาน“ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ” (ราชกิจจานุเบกษา,2561) ทั้งนี้ในด้านส่วนของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ได้ทำการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2560 – 2564 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีเป้าประสงค์ 6 ข้อ คือ 1) เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในพื้นที่ 2) พัฒนาศักยภาพคน และพื้นที่ 3) เสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรม 4) เสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่เกื้อกูลต่อการพูดคุยเพื่อสันติสุข

จขต. 5) อำนวยความยุติธรรมสิทธิมนุษยชนและสร้างความเข้าใจตามวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 6) มีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน โดยการแปลงยุทธศาสตร์ให้นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุต่อเป้าหมาย คือ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาคส่วนอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศต้องมีความเข้าใจ ละให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี ทั้งประเด็นปัญหาเรื่องสถานการณ์ในพื้นที่ จขต. จะต้องไม่ถูกหยิบยกเข้าสู่เวทีขององค์การระหว่างประเทศได้ เพื่อแทรกแซงการทำงานของรัฐบาล (ยุทธศาสตร์ กอ.รมน., พ.ศ. 2560 – 2564) ทั้งนี้ในพื้นที่ จขต. มีกองทัพภาคที่ 4 (ทภ.4) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบ มีกรอบนโยบาย 5 ประการ คือ 1) การควบคุมพื้นที่ให้ปลอดภัย 2) การแก้ปัญหายาเสพติด 3) การส่งเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง 4) การพัฒนาเพื่อความมั่นคง 5) การเสริมสร้างความเข้าใจ ซึ่งในการแก้ไขปัญหา จขต. จึงถือเป็นความสำคัญเร่งด่วนที่ทุกองค์กร และในทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามามีบทบาท พร้อมมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมีประสิทธิผลบรรลุผลได้ตามกรอบของยุทธศาสตร์ และเกิดความสงบสุขอย่างยั่งยืนทำให้ประชาชนในพื้นที่ จขต. มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุขและยั่งยืน

การนำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มาดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนใน จขต. นั้นเกิดจากสถานการณ์การก่อความไม่สงบใน จขต. ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีในการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ ความมั่นคง และปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนใน จขต. ซึ่งเป็นไปตามพระราชเสาวนีย์ของ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง แห่งองค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ที่ทรงมีพระกรุณาเมตตาและพระมหากรุณาธิคุณต่อประชาชนใน จขต. ได้ทรงจัดตั้งโครงการหลายโครงการ อาทิ โครงการศูนย์ศิลปาชีพ โครงการฟาร์มตัวอย่าง ฯ โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โครงการราษฎรอาสาสมัครหมู่บ้าน (อรบ., อรม.) โครงการ

ราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสป.) โครงการธนาคารข้าวพระราชทาน ฯลฯ เพื่อเป็นการช่วยเหลือประชาชนใน จชต. ให้มีคุณภาพชีวิต และมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความสุข มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินอย่างยั่งยืน (ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ/กองพลทหารราบที่ 15,2563) ทั้งนี้ด้านกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) โดยกองทัพบก (ทบ.) จึงได้มอบหมายให้กองทัพภาคที่ 4 (ทภ.4) / กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ ซึ่งในส่วนของพื้นที่ 3 จชต. และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ได้มอบให้ กองพลทหารราบที่ 15 (พล.ร.15) โดยจัดตั้งหน่วยเป็น “ ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ” (ศปพร.) ขึ้นเป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการดำเนินงาน (แผนฯ กอ.รมน.ภาค 4 สน., 2563) ซึ่งมีโครงสร้างการจัดหน่วย ศปพร. ดังแสดงตามภาพแผนผังนี้

ภาพที่ 1.1 : แผนผังโครงสร้างการจัด ศปพร.

ภาพที่ 1.2 : งานในความรับผิดชอบ ศปพร.

ตามยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดไว้จากปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นจึงนำมาสู่คำถามการวิจัย 3 ข้อด้วยกัน คือ 1) ปัจจัยใดที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตประชาชนใน จชต. และมีแนวทางในการแก้ไขอย่างไร 2) การวิเคราะห์โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ของ ศปพร. ให้เกิดความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และด้านการบูรณาการร่วมกับส่วนราชการในแต่ละพื้นที่ ต่อการขับเคลื่อนงานในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ จชต. ต้องดำเนินการอย่างไร 3) การกำหนดเป้าหมายเดียวกันกับส่วนราชการต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน จชต. ให้เกิดมีประสิทธิภาพ โดยศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต้องดำเนินการอย่างไร ซึ่งในปัจจุบันการดำเนินงานของ ศปพร. โดยการขับเคลื่อนของคณะทำงาน ฯ ทั้ง 4 คณะใน จชต. นั้น ยังไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่ ด้วยมีปัจจัยทั้งภายใน และภายนอกเข้ามาเป็นอุปสรรคในการทำงาน ตลอดจนการขาดความร่วมมือจากหน่วยงานและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามาบูรณาการการทำงานให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์และให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุผลตามกรอบ และแนวทางของแผนงานที่กำหนดไว้มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกันในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนของ จชต. ได้กินดีมีสุขในความพอเพียงมีความมั่นคงและปลอดภัยในการดำรงชีวิตอย่างสงบสุขยั่งยืน

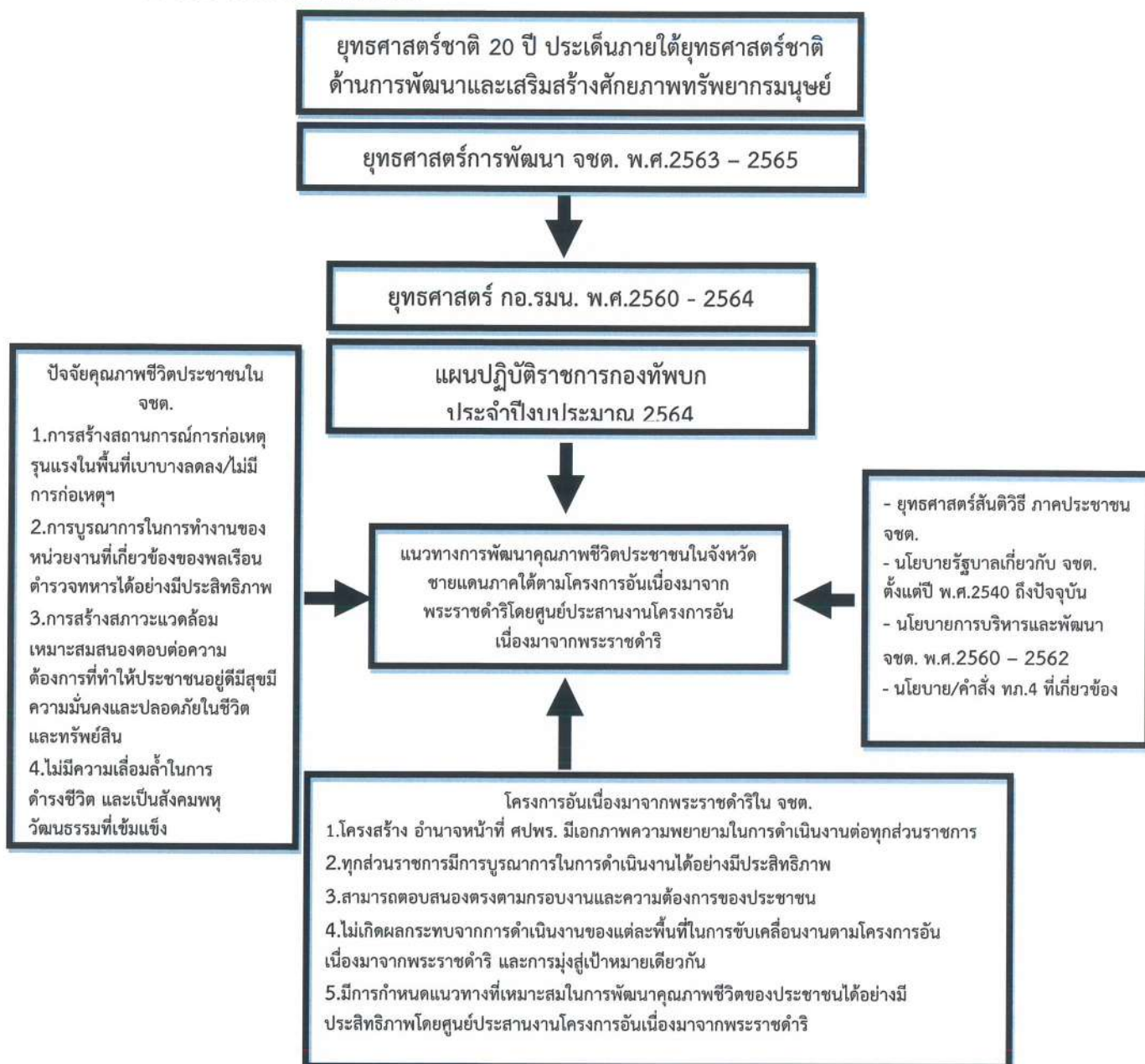
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนใน จชต. และในการหาแนวทางทำการแก้ไขได้ต่อไป

2.2 เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ของ ศปพร. ให้เกิดความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และในงงานการบูรณาการร่วมกับส่วนราชการในแต่ละพื้นที่ ต่อการขับเคลื่อนงานในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ จชต.อย่างแท้จริง

2.3 เพื่อให้สามารถทำการกำหนดเป้าหมายเดียวกันกับส่วนราชการ ที่มุ่งต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน จชต. ให้เกิดมีประสิทธิภาพ โดยศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการดำเนินการได้ต่อไป

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 3.1 : กรอบแนวคิดการวิจัย

โดยการนำปัจจัย และปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องกันมาทำการแก้ไขพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนใน จชต. ให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ ผ่านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการมาดำเนินการตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

4. วิธีการศึกษา

4.1 รูปแบบแนวทางที่ใช้ในการศึกษา ได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์การวิจัย เอกสารตามแนวทางที่วิทยาลัยการแพทย์ได้กำหนดไว้

4.2 ขอบเขตการศึกษาในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประเด็นภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ยุทธศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับ จชต. และ แผนปฏิบัติราชการกองทัพประจำปีงบประมาณ 2564 ตลอดจนกรอบนโยบายและคำสั่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ จชต.

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศปพร. และคณะทำงาน ฯ ทั้ง 4 คณะตลอดจนส่วนราชการต่างๆที่เกี่ยวข้อง

4.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ โดยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งความรู้ ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ที่มีความเกี่ยวข้องกับ จชต.

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล มีประเด็นหลักในการวิเคราะห์ ได้แก่

4.4.1 การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา โดยวิเคราะห์ความเชื่อมโยงในองค์ประกอบ และปัจจัยต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนใน จชต. และแสดงให้เห็นถึงสาเหตุที่แท้จริงหรือจุดที่ต้องแก้ไข/พัฒนา

4.4.2 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมโดยเฉพาะสภาวะแวดล้อม ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนใน จชต.

4.4.3 การวิเคราะห์ทางเลือก / แนวทางที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงศักยภาพ และขีดความสามารถในการแก้ไขปัญหาจากทรัพยากรที่มีอยู่ ตลอดจนข้อจำกัดหรือจุดอ่อนของวิธีการแก้ปัญหานี้ในอดีตที่ผ่านมา รวมทั้งพิจารณาข้อมูลสำคัญอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน เพื่อตัดสินใจกำหนดทางเลือกหรือเลือกแนวทางใหม่เหมาะสมที่สุดจากทางเลือกทั้งหมดที่ได้วิเคราะห์ไว้ก่อนหน้านี้

4.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

รายการ	ธ.ค. 63	ม.ค. 64	ก.พ. 64	มี.ค.64	เม.ย.64	พ.ค.64
พัฒนาและเสนอโครงร่างการวิจัย	↔					
เก็บรวบรวมข้อมูล		↔	↔	↔		
วิเคราะห์ข้อมูล			↔	↔	↔	
สรุปผลการวิจัย					↔	
เตรียมการและแถลงผลการวิจัย						↔
จัดทำรายงานและรูปเล่มการวิจัย						↔

ภาพที่ 4.1 : ตารางขั้นตอนการดำเนินงาน

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

5.1 จากการดำเนินการทำให้ได้รับทราบถึงปัจจัย ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนใน จชต. และการหาแนวทางเข้าทำการแก้ไขได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

5.2 จากการดำเนินการทำให้ทราบถึง โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ของ ศปพร. ให้เกิดความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และงานการบูรณาการร่วมกับส่วนราชการ ในแต่ละพื้นที่ต่อการขับเคลื่อนงานในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ จชต.

5.3 จากการดำเนินการทำให้สามารถทำการกำหนดเป้าหมายเดียวกันกับส่วนราชการ ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน จชต. ให้เกิดมีประสิทธิภาพ โดยศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการดำเนินการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

5.4 สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางกับหน่วย พล.ร.15/ศปพร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่ จชต. อย่างมีประสิทธิภาพและบังเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อไป

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

1. ประเด็นการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

จากปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ถือเป็นปัญหาความมั่นคงของชาติที่มีความสำคัญยิ่งปัญหาหนึ่ง รัฐบาลหลายชุดที่ผ่านมา ซึ่งได้ทำการกำหนดให้เป็นนโยบายเร่งด่วนในการแก้ปัญหา แต่เนื่องจากเป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อน สลับซับซ้อน อีกทั้งยังเป็นปัญหาเรื้อรังที่ยังคงมีความรุนแรงอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ที่ทำให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปด้วยความยากลำบาก และยังไม่มีความหวังว่าจะยุติลงได้โดยง่าย ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ทั้งทำให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก ดังนั้นในแต่ละรัฐบาลที่ผ่านมา จึงให้ความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องมีการทบทวนและเปลี่ยนแปลงนโยบายให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปรวมทั้งภาครัฐ และภาคส่วนต่างๆ ได้มีความพยายามที่ดำเนินการแก้ไขปัญหาตามกรอบนโยบายมาแล้วหลายฉบับ ซึ่งส่งผลให้สถานการณ์และปัญหาความรุนแรง ได้รับการแก้ไขไปในทิศทางที่ดีขึ้น เพื่อเป็นแนวทางนำความสงบสุขกลับมาสู่จังหวัดชายแดนภาคใต้อีกครั้ง ปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรง และกว้างขวางต่อการดำรงชีวิตอย่างปกติสุข คุณภาพชีวิตของประชาชนจนทำให้เกิดภาวะการณ์ผลิตที่หดตัว เนื่องจากประชาชนนั้นไม่สามารถประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้ตามปกติ ส่งผลทำให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ ผู้ประกอบการต้องเลิก หรือ หยุดดำเนินกิจการเพราะขาดความมั่นใจในความปลอดภัยเกิดปัญหาการว่างงานสูง ซึ่งยังซ้ำเติมปัญหาความยากจนของประชาชนในพื้นที่ และยังทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในอำนาจรัฐ ก่อให้เกิดความหวาดระแวงระหว่างประชาชนต่อรัฐ รวมทั้งมีความหวาดระแวงระหว่างประชาชนต่อประชาชน ซึ่งปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงเป็นปัญหาที่มีความละเอียดอ่อนซับซ้อน และเชื่อมโยงหลายมิติ เศรษฐกิจ สังคมการศึกษา วัฒนธรรม และความมั่นคง การแก้ไขปัญหาจึงต้องดำเนินการให้ครอบคลุมสาเหตุของปัญหาในทุกมิติได้อย่างประสานสอดคล้องเกื้อหนุน และให้เป็นไป

ในทิศทางเดียวกัน การแก้ไขปัญหานั้นที่ผ่านมาโดยเฉพาะการใช้มาตรการในด้านความมั่นคง และการบังคับใช้กฎหมายบางครั้งเกิดความผิดพลาด จนส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของ ไทย และยังเป็น การขยายผลและเปิดช่องให้สังคม รวมทั้งประชาคมระหว่างประเทศมอง หรือเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นคลาดเคลื่อนไปจากข้อเท็จจริง อีกด้วยปัญหาความไม่สงบใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้นถือเป็นปัญหาความมั่นคงของชาติที่สำคัญยิ่งปัญหาหนึ่ง จึงได้มีการกำหนดภารกิจและแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้ในนโยบายของรัฐบาลหลายชุด ที่ผ่านมามาจนถึงรัฐบาลในชุดปัจจุบัน (อภิสร่า เฟื่องฟู, 2555, น. 1), (นโยบายรัฐบาลที่ เกี่ยวกับ จชต., 2540 – 2564, น.3)

จากประเด็นการตั้งคำถามทั้ง 3 ข้อของผู้วิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ ชีวิตของประชาชนใน จชต. เกิดจากการก่อเหตุร้ายรุนแรงสร้างสถานการณ์ของกลุ่มที่มี แนวคิดแปลกแยก ปัญหาความความเลื่อมล้ำทางสังคมในด้านเชื้อชาติ ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมที่มีความแตกต่าง ฐานะทางเศรษฐกิจการประกอบอาชีพ รายได้และการเข้าถึง ของระบบงานของราชการ และการสาธารณสุข ตลอดจนการขาดการสร้างองค์ความรู้ ในทุกมิติจากทางภาครัฐให้กับประชาชน ได้เกิดการรับรู้ และเกิดความเข้าใจในบริบท ต่างๆ รวมไปถึงความอ่อนแอของทุกภาคส่วนที่มุ่งแต่ผลประโยชน์ รักความสบายที่ล้วนมี ต่อองค์กร / หน่วยงานตน จนขาดการใส่ใจการดูแลทุกข์สุขของประชาชนในพื้นที่ จชต. ซึ่งทั้งนี้จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้น ให้มีความเหมาะสมต่อไป

2) ด้านโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ของ ศปพร. ที่จะทำให้เกิดความมีประสิทธิภาพในการ ดำเนินงาน และด้านการบูรณาการร่วมกับส่วนราชการในแต่ละพื้นที่ ต่อการขับเคลื่อน งานในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ จชต. นั้นเกิดจากปัญหาภายในองค์กร ที่ขาดเอกภาพในการควบคุมบังคับบัญชา และการขาดการบูรณาการร่วมกับส่วนราชการ ที่มีประสิทธิภาพ ขาดความร่วมมือในการดำเนินงานตามโครงการ ฯ ทั้งตัวบุคลากรกับ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานใน ศปพร. ส่วนใหญ่ขาดความรู้ความสามารถในการทำงาน มีการ บรรจุผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนอย่างไม่เหมาะสมทำงานไม่ถูกต้องตามความถนัดตน บ้างก็มา

บรรจุเพียงเพื่อหวังค่าตอบแทน เบี้ยเลี้ยง เงินพิเศษจากการสู้รบ (พสร.) วันทวิคุณ ฯลฯ
 3) ในด้านการกำหนดเป้าหมายเดียวกันกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน จชต. ให้เกิดมีประสิทธิภาพตามโครงการ ฯ โดยศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ถือเป็นปัญหาที่หากซึ่งมองแบบผิวเผินคงจะอาจดูเหมือนไม่ใช่ปัญหา เพราะจากประสบการณ์ในการทำงาน และจากผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันของผู้วิจัยพบว่า ปัญหานี้เป็นปัญหาที่ทุกองค์กรทุกภาคส่วนต้องหันกลับมาทบทวนในการดำเนินการร่วมกันอย่างบูรณาการ ทั้งนี้เป็นเพราะทุกหน่วยงานทุกองค์กรต่างมีกรอบมีเป้าหมายมีกระบวนการในการทำงานที่แตกต่างกัน โดยไม่ได้มีการกำหนดเป้าหมายเดียวกันในการทำงานร่วมกัน ตามกรอบการดำเนินงานของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ประชาชนโดยตรงเท่าที่ควร และการขาดประสิทธิภาพต่อการยกระดับพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน จชต. ดังนั้นจึงต้องมีหน่วยงานหลักในการเข้ามาดำเนินการกำหนดเป้าหมายร่วมกันต่อไป

“ด้านการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้” พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช รัชกาลที่ 9 และ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้ทรงทำการพัฒนา และแก้ปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยได้พระราชทานในรูปโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีจุดประสงค์ คือ การพัฒนาเพื่อให้ราษฎรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้มีความเป็นอยู่ ตลอดจนให้สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัวให้ดีขึ้น ในความพอเพียงตามแนวพระราชดำริที่สำคัญ คือ มีพระราชประสงค์ช่วยให้ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถช่วยเหลือพึ่งพาตนเองได้ โดยการสร้างพื้นฐานหลักที่จำเป็นต่อการผลิตให้แก่ประชาชนเหล่านั้น ทรงส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ในการประกอบอาชีพของแต่ละท้องถิ่นแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ยังได้ทรงหาทางการนำเอาวิทยาการสมัยใหม่ เข้ามาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับภูมิปัญญาชาวบ้าน (ศปพร.,2563) ทั้งนี้ในความรับผิดชอบของกองพลทหารราบที่ 15 / ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ถือเป็นหน่วยงาน

ดำเนินการหลักในการน้อมนำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เข้าให้การช่วยเหลือ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามพระราชประสงค์ พร้อมทำการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ให้เข้ามาร่วมดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ด้วยการน้อมนำศาสตร์พระราชายุทธศาสตร์พระราชทาน “ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ” และ “ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ” มาเป็นกรอบแนวทางหลักตามยุทธศาสตร์ชาติ ของการแก้ปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ให้บังเกิดความสงบสุขและมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินต่อไป

2. ประเด็นการวิเคราะห์ที่สถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (ยุทธศาสตร์การพัฒนา จชต., พ.ศ.2563 – 2565, น.2 – 4)

2.1 ด้านความมั่นคง สถานการณ์ในพื้นที่ที่มีแนวโน้มดีขึ้นตามลำดับ โดยจากข้อมูลของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. ในฐานะหน่วยรับผิดชอบในระดับพื้นที่ ได้รวบรวมข้อมูลสถิติ สถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในช่วงระยะเวลา 10 ปี จากปี พ.ศ.2554 – 2563 ได้แสดงแนวโน้มจำนวนเหตุการณ์ความรุนแรงลดลงมากกว่าร้อยละ 60 ซึ่งส่งผลดีต่องานพัฒนาภาครัฐและการสร้างความเข้าใจสามารถลงลึกไปถึงประชาชน ในหมู่บ้านมากขึ้น ในขณะที่ทำที่ประชาชนเป้าหมายต่อความรุนแรงต้องการให้พื้นที่สงบสุข แต่ยังคงมีความกังวลในเรื่องปัญหาเศรษฐกิจรายครัวเรือน รายได้ไม่พอรายจ่าย ปัญหา ด้านการศึกษา การว่างงาน ยาเสพติด และการอำนวยความสะดวกที่มีความโปร่งใส มีความต้องการให้ภาครัฐพัฒนาพื้นที่ ให้มีความเจริญก้าวหน้าเหมือนกับภูมิภาคอื่น ๆ และเข้ามาเป็นจิตอาสาสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรักษาความปลอดภัยเส้นทาง และชุมชนของตนในรูปแบบของชุดรักษาความปลอดภัย ประจำหมู่บ้าน และชุดคุ้มครองตำบล มีการรวมตัวกันจัดกิจกรรม เพื่อแสดงออกถึงการต่อต้าน และปฏิเสธความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ รมรงค์ให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายใช้แนวทางสันติวิธีออกจากความขัดแย้ง รวมทั้งพยายามสร้างความเข้าใจกับผู้นำทางความคิด เพื่อลดแรงขับเคลื่อนในเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ ศาสนาให้เหลือน้อยลงที่สุด ควบคู่กับการสร้างแนวทางการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยได้ โดยสามารถรักษาอัตลักษณ์ และมี

ความหวังถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนได้อย่างเท่าเทียมกัน

2.2 ด้านเศรษฐกิจ การศึกษาและสังคม ด้านเศรษฐกิจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน จปฐ. (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2562) พบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ.2562 มีครัวเรือนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ตกเกณฑ์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (รายได้ต่ำกว่า 38,000 บาท/คน/ปี) รวม 5,298 ครัวเรือน และเมื่อพิจารณาข้อมูลอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้เฉลี่ยปีพ.ศ.2555 ถึง 2559 คิดเป็น ร้อยละ 1.5 ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) ของทั้งภาคใต้ ที่มีอัตราการเจริญเติบโต ร้อยละ 3.2 และของประเทศ ร้อยละ 3.4 ในปัญหาความยากจน ทำให้มีประชาชนจำนวนมากยังมีรายได้ต่อหัวต่ำกว่าจำนวนกว่า 380,000 คน (ต่ำกว่า 100,000 บาท ต่อคนต่อปี) ด้านการศึกษา และด้านสุขอนามัย (ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ/สศช.) โดยในด้านการศึกษาพบว่าจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชาชนเพิ่มขึ้น แต่ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมประเทศ ซึ่งประชากรชายแดนภาคใต้มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย 8.8 ปี แต่ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั้งประเทศ โดยสรุปผลสัมฤทธิ์การศึกษายังอยู่ในระดับที่ต่ำสุดของประเทศ ด้านสาธารณสุขพบว่า อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อที่ป้องกันได้ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รวมทั้งแนวโน้มอัตราการตายของมารดาและทารกก็เพิ่มสูงขึ้น (43.6 คนต่อการเกิดมีชีพแสนคน และ 10.1 คนต่อการเกิดมีชีพพันคน) ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศ(21.89 %และ5.9 %) อย่างไรก็ตามประชาชนของภาคใต้สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขมีมากขึ้น โดยสรุปในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และด้านสุขอนามัยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สภาพปัญหายังคงดำรงอยู่ต่อเนื่อง และเมื่อได้ทำการเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่นในประเทศ พบว่าจังหวัดชายแดนภาคใต้มีปัญหาเหล่านี้ค่อนข้างสูงมาก สืบเนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ได้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการลงทุนของภาคเอกชน อันนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจ และการลงทุนในพื้นที่น้อยกว่าจังหวัดอื่นในประเทศ รวมทั้งประชากรในพื้นที่ประกอบอาชีพด้านเกษตรและประมงเป็นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นอาชีพที่มีความผันผวนสูง ส่งผลให้เกิดปัญหาความยากจน

สำหรับในด้านของการศึกษา เนื่องจากเด็กนักเรียนนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ นั้นมีเวลาในการศึกษาวิชาสามัญน้อยกว่าจังหวัดอื่น ๆ อีกทั้งยังต้องเพิ่มศักยภาพในทักษะการใช้ภาษาไทย จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในภาพรวมต่ำ และส่งผลต่อสภาพชีวิตความเป็นอยู่ คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ที่แตกต่างจากภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ ซึ่งภาครัฐจะต้องเร่งรัดในการแก้ปัญหาดังกล่าวนี้ให้ครอบคลุมทั้งมิติด้านความมั่นคง และการพัฒนาให้เกิดผลเป็นรูปธรรมเป็นที่พึงพอใจให้กับประชาชนอย่างเร่งด่วน

3. ประเด็นการวิเคราะห์ทางเลือกทางยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหา (ยุทธศาสตร์การพัฒนา จชต., พ.ศ.2563 – 2565, น.6 – 8)

ปัจจุบันในการดำเนินการของทุกส่วนราชการที่มีความเกี่ยวข้องกับ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ถือว่ามีความสำคัญแต่ยังมีปัจจัยทั้งภายนอกและภายใน ที่ยังส่งผลกระทบต่อการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ขาดการขับเคลื่อนให้เกิดการบูรณาการด้านยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหา และพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของกระทรวง ทบวงกรม และหน่วยงานที่มีหน้าที่ลงสู่พื้นที่ เชื่อมโยง และเชื่อมต่อการพัฒนาในพื้นที่ให้ครบวงจร ไร้รอยต่อ และประสานงาน เร่งรัด ผลักดันการดำเนินงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ดังนั้นทางเลือกทางยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหานี้ คือ การใช้ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ/กองพลทหารราบที่ 15 เป็นหน่วยงานหลักต่อการผลักดันให้ทุกหน่วยงานทุกส่วนราชการ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างบูรณาการให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม โดยผ่านคณะทำงาน ฯ ทั้ง 4 คณะลงไปขับเคลื่อนในพื้นที่ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี, ยะลา, นราธิวาส และ 4 อำเภอของสงขลา) ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเกิดประสิทธิภาพ สำหรับเป้าหมายสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คือ ประชาชนในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ในสังคมพหุวัฒนธรรม รวมทั้งได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีกลไกในการแก้ไขปัญหาที่มีเอกภาพมีการบูรณาการความเชื่อมโยงระหว่างประเด็น เชิงยุทธศาสตร์และเชิงพื้นที่ แผนการดำเนินงาน การลงมือปฏิบัติ ตลอดถึงการติดตาม ประเมินและรายงานผล

อย่างสอดคล้องต่อเนื่องกันทุกระดับทำการส่งเสริม และอำนวยความสะดวกสร้างการรับรู้ มีส่วนร่วมของประชาชนและภาคประชาสังคมในพื้นที่อย่างเหมาะสม มุ่งเน้นในการจัดเงื่อนไขความขัดแย้ง และความไม่เป็นธรรมให้ได้อย่างจริงจังถาวร ส่งเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง พร้อมเสริมสร้างความเข้าใจกับกลุ่มเห็นต่างตามแนวสันติวิธีผ่านกลไกต่างๆรวมไปถึงการพูดคุยกันอย่างมิตร ผลักดันให้มีการยึดถือคำสอนศาสนาที่ถูกต้องมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต พร้อมดูแลและป้องกันมิให้มีการบิดเบือนคำสอนของศาสนาไปในทางที่ไม่ถูกต้อง ส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมร่วมมือกับภาครัฐ ในการพัฒนาพื้นที่อย่างเข้มแข็งต่อเนื่อง และสอดคล้องกับความต้องการของทุกกลุ่มประชาชน โดยเฉพาะเยาวชนตามยุทธศาสตร์พระราชทาน “ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ” หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศาสตร์พระราชา รวมทั้งสร้างเสริมโอกาสในการเข้าถึงการบริการต่างๆ ของภาครัฐให้ทัดเทียมกับภูมิภาคอื่นๆ การใช้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนา มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพ ของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการได้แก่ 1)“ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจอัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และ จุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่นๆ ที่นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ 2)“ปรับปรุงจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคตผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานประเทศในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายคมนาคม และขนส่งโครงสร้างพื้นฐาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ 3)“สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” การเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด และผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงจจุบัน พร้อมการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้ และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้ และการกินดีอยู่ดีรวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และ

ลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัชยสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรมและเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูงเป็นนวัตกรรม นักคิดผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง ด้านยุทธศาสตร์ชาติการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญต่อการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำ เพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบต่อผู้กลไกบริหารราชการแผ่นดิน ในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งพาตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยมุ่งรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการ และสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติในด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศ อย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุด โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง ใน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายพัฒนาที่สำคัญ เพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม ” โดยที่ภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐ ที่ทำหน้าที่ในการกำกับ หรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีขีดสมรรถนะสูง การที่ยึดธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งเกิดผลสัมฤทธิ์ และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และต้องพร้อมที่ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา ปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมั่งคั่ง และเป็นการสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น ทันสมัย มีความเป็นสากล ความมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำ และเอื้อต่อการพัฒนา ทั้งนี้โดยกระบวนการยุติธรรม มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรมอย่างถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม

จากทั้ง 6 ทางเลือกทางยุทธศาสตร์ ผู้วิจัยพบว่าในการแก้ปัญหาให้เกิดประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ ส่งผลประโยชน์โดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน จชต. นั้น จะต้องมี ศปพร. เป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบ และควบคุมอำนาจการบังคับบัญชาอย่างมีเอกภาพ โดยทุกองค์กรทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้อง ต้องจัดบุคลากร/เจ้าหน้าที่เข้ามาบรรจุในโครงสร้างอัตรากำลังของหน่วย ฯ เพื่อให้ตอบสนองงานตามในโครงการ ฯ ให้มีแรงกระตุ้นในการทำงานเป็นทีม และการมุ่งสู่ผลของการบรรลุเป้าหมายเดียวกันในการดำเนินการให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

4. ประเด็นการวิเคราะห์หนทางใหม่ในการแก้ไขปัญหา

ต้องคำนึงถึงศักยภาพและความสามารถในการแก้ไขปัญหาจากทรัพยากรที่มีอยู่ ตลอดจน

ข้อจำกัดหรือจุดอ่อนของวิธีการแก้ไขปัญหานี้ในอดีตที่ผ่านมา โดยการนำกรอบแนวคิดจากการวิเคราะห์ทางเลือกทางยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาที่ผ่านมา ซึ่งสามารถกำหนดเสนอหนทางใหม่ที่เหมาะสม ในการแก้ปัญหาในระดับยุทธศาสตร์ที่สำคัญได้ 4 แนวทาง คือ

- 1) ทางภาครัฐและทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันแก้ปัญหา ลดปัจจัยและเงื่อนไขต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตประชาชนใน จชต. อย่างบูรณาการเหมาะสม มีการกระตุ้นระบบเศรษฐกิจในทุกระดับจากล่างขึ้นบน เน้นการสร้างองค์ความรู้ในทุกมิติ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ทำให้ประชาชนมีรายได้ที่มั่นคง และมีอาชีพเสริมตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมี ศปพร. เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบในการขับเคลื่อน ดูแลและสนับสนุน
- 2) หน่วย ศปพร. ต้องทำการปรับปรุงโครงสร้าง บทบาทหน้าที่ให้มีความเหมาะสม การมีเอกภาพในการอำนวยความสะดวก ควบคุมบังคับบัญชา โดยมีทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม และมุ่งเน้นในการคัดเลือกบรรจบุคคลากร/เจ้าหน้าที่จากหน่วยงาน ให้มีขีดความสามารถ และมีประสิทธิภาพ พร้อมบูรณาการร่วมกับส่วนราชการในแต่ละพื้นที่ ต่อการขับเคลื่อนงานในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ จชต. ให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป
- 3) หน่วย ศปพร. ต้องเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน และกำหนดเป้าหมาย กรอบนโยบาย ในการดำเนินงานให้มุ่งไปในทิศทางเดียวกันของทุกองค์กร / ทุกภาคส่วน เพื่อให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามกรอบในการดำเนินงานของโครงการ ฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป
- 4) ด้านการดำเนินงานของ ศปพร. และ หน่วยงานองค์กรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องทำการติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจน ถูกต้อง และโปร่งใส เพื่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และบริบทประชาชนใน จชต. อย่างแท้จริง ทั้งนี้โดยมีกองทัพภาคที่ 4/ กอ.รมน.ภาค 4 สน. เป็นหน่วยงานหลักในการควบคุมบังคับบัญชา อำนาจการ กำหนดกรอบแนวทาง และสนับสนุนในทุกๆ ด้าน

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

ศักยภาพ และคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัย ยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องคุณภาพของการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยนั้นยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนก็ยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้น และแก้ปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ซึ่งขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟูการใช้ และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการ เพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมายังขาดความชัดเจน ส่งผลทำให้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลือง และเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว สาเหตุอีกส่วนหนึ่งมาจาก ประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศที่ยังขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการ และในสภาพปัญหาของพี่น้องประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศ ยังมีหลายประเด็น ที่ยังต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง การลดความขัดแย้งทางความคิด และอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมและปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมือง ตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักความสามัคคี (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี, พ.ศ.2561 – 2580, น.8)

ดังนั้นการน้อมนำเอาศาสตร์พระราชายุทธศาสตร์พระราชนิพนธ์ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาใช้เป็นกรอบในแนวทางหลักตามยุทธศาสตร์ชาติของการเข้าแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ โดย

กองพลทหารราบที่ 15 / ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการนั้น เป็นการมุ่งการให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างบทบาทหน้าที่ของ ศปพร. การสร้างเอกภาพในการควบคุมบังคับบัญชาและการบูรณาการของทุกหน่วยงานทุกภาคส่วนให้บรรลุสู่แนวทางเป้าหมายเดียวกัน เพื่อแปลงนโยบายนำไปสู่การปฏิบัติ และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ จชต. พื้นที่ประชาชนในจังหวัดชายแดนใต้ จึงต้องมีความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ไม่มีความเลื่อมล้ำในทุกมิติ “ สังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องปลอดภัยปราศจากเงื่อนไขความรุนแรง การมีวิถีชีวิต และการมีคุณภาพชีวิตของประชาชน ที่ได้รับการปกป้องพัฒนาบนพื้นฐานของสังคมพหุวัฒนธรรม และมีส่วนร่วมในกระบวนการเสริมสร้างเสริมสร้างสันติสุขอย่างยั่งยืน ” และได้กำหนดในวัตถุประสงค์มี 6 ประการ เพื่อ 1) ให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยสงบสุขสันติ 2) พัฒนาการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในพื้นที่ 3) ให้สังคมไทยและสังคมในพื้นที่ยอมรับ และ เล็งเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมและร่วมกันในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4) พัฒนาศักยภาพคุณภาพของคน สังคม และเศรษฐกิจ 5) สร้างความเชื่อมั่นและในหลักประกันความต่อเนื่องของกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 6) การสร้างความเข้าใจที่เกี่ยวกับสถานการณ์ของความเป็นจริงที่เกิดขึ้นต่อสังคมทั้งในประเทศ และต่างประเทศ (นโยบายการบริหาร และพัฒนา จชต., พ.ศ.2560 – 2562, น.2)

ภาพที่ 1 : สรุปรัชฎาของเศรษฐกิจพอเพียงของรัชกาลที่ 9

บทที่ 4

บทสรุป

จากคำถามวิจัย และวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งขึ้นไว้ ซึ่งสามารถที่จะสรุปในข้อค้นพบของการวิจัยที่มีความสอดคล้องต่อการนำไปประยุกต์ใช้กับผลการวิจัย เพื่อการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และบังเกิดผลที่เป็นประโยชน์ โดยมีศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ/กองพลทหารราบที่ 15 ได้เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการประสานงาน อำนวยการ บูรณาการและขับเคลื่อนหน่วยงาน/องค์กรของทุกกระทรวง ทบวง กรม ในพื้นที่ จชต. ให้เกิดประสิทธิภาพมีเป้าหมายแนวทางเดียวกันต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนให้มีความอยู่ดีมีสุข มีรายได้ที่มั่นคงมีอาชีพเสริมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีองค์ความรู้และการเข้าถึงระบบราชการในขั้นพื้นฐาน ด้วยการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง การใช้เอกภาพทางความพยายามการกำหนดวิธีการแนวทางกระบวนการ และการดำเนินงานร่วมกันกับทุกองค์การทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เข้ามาบรรจุอยู่ในโครงสร้าง การสร้างแรงผลักดันในการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบของทุกฝ่าย การคัดเลือกบรรจุและเพิ่มประสิทธิภาพให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ให้มีขีดความสามารถตอบสนองต่อความต้องการ และการแก้ปัญหาประชาชนได้อย่างถูกต้องตามบริบท มีความเหมาะสมเกิดประโยชน์ ตลอดจนในการน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ” และ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ จชต. นั้นมีมากกว่า 300 กว่าโครงการ ที่ทุกหน่วยงาน / ส่วนราชการต้องมีการบูรณาการกันในการดำเนินงานให้เกิดความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนภาครัฐบาลจะต้องกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหา และในการพัฒนาพื้นที่ จชต. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีจุดมุ่งหมายไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ว่าจะมีการปรับเปลี่ยนรัฐบาลไปก็ยุคก็สมัย โดยให้เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องมีความเชื่อมโยงจนนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ และประสบความสำเร็จได้ต่อไป ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 คือ “ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข แก้ไขในสิ่งผิด สืบสานในพระราชปณิธาน ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ” (พระบรมราโชวาท ร.10, 2563)

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

- 1) ควรจำเป็นต้องดำเนินการในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลและศึกษาในรายละเอียดเชิงลึก ให้มีความชัดเจน และมีความสมบูรณ์ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป
- 2) หน่วย ศปพร. ต้องมีการตรวจสอบ ติดตาม และมีการประเมินผลการดำเนินงานตามวงรอบทุกๆ 3 เดือน เพื่อเป็นการเพิ่มความมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตลอดจนการเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้ตอบสนองต่องานของโครงการฯ และประชาชน
- 3) ควรต้องนำปัจจัย และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆของสภาวะการณ์ยุคปัจจุบัน รวมถึงการวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคต ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ต่อไป
- 4) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ รวม 9 เรื่อง คือ 1) ฐานข้อมูลทั้งด้านความมั่นคงและการพัฒนาในทุกมิติต้องแม่นยำทั้งในเชิงพื้นที่และบุคคล/กลุ่มบุคคล 2) การกำหนดเป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน 3) ต้องมีกลไก และพัฒนาระบบที่บูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานรัฐอย่างแน่นแฟ้น โดยการมีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอน และยึดโยงในลักษณะประชารัฐ(ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน) 4) ต้องมีการบังคับวิธึระดับปฏิบัติให้รองรับกับนโยบายอย่างต่อเนื่องและสอดคล้อง 5) ต้องมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และจริงจัง 6) ต้องมีการเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐ และเจ้าหน้าที่ที่เหมาะสมกับพื้นที่ และสถานการณ์ควบคู่กัน 7) เจ้าหน้าที่รัฐต้องมีความเข้าใจที่ถูกต้อง และเข้าถึงปัญหาที่แท้จริง พร้อมทั้งต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่อสังคม และต่อกันและกัน (Accountability) 8) ผู้บริหารของทุกภาคส่วนต้องสนับสนุนการดำเนินการที่มุ่งสู่เป้าหมายการสร้างสังคมที่สงบสุขและสันติสุข 9) การแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องมุ่งให้ตอบสนองต่อทางด้านความมั่นคง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานระยะที่ 3 ของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. คือ การสร้างสันติสุขใน จชต.ได้โดยเร็ว

เอกสารอ้างอิง

- กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.).(พ.ศ.2560 - 2564)
 ยุทธศาสตร์กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร.น.37 – 38.
- กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.).(1 ตุลาคม 2562).แผนเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ประจำปี 2563.
- กรมการพัฒนาชุมชน.กระทรวงมหาดไทย.(2562).
- คำสั่งฯ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.).ในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.ที่ /2563.
- คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้.(30 ตุลาคม 2549).ที่ 207/2549.น.2.
- นโยบายการบริหาร และพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้.(พ.ศ.2560 – 2562). น.2.
- นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้.(2540 – ปัจจุบัน).สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.ISSN 2287-5020.น.2.
- ประกาศเรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 - 2580).(13 ตุลาคม 2561).ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 82ก.น.8.
- พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10.(30 มิถุนายน 2563). พระราชทานให้แก่ข้าราชการบริหารในพระองค์.
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้.(พ.ศ.2563 – 2565).น.2 – 4.
- วิกิพีเดีย.สารานุกรมเสรี.(แก้ไขเมื่อ 3 มีนาคม 2564).
- ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เรื่อง กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้.แผนก ฝ่ายแผนงาน.(พ.ศ.2563).
- สำนักงานสภาพัฒนาการการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.).(2562).

อาภัสรา เฟื่องฟู. (2555). กระบวนการพูดคุยสันติภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบใน
จังหวัดชายแดนภาคใต้. บทเรียนจากต่างประเทศ. กรุงเทพฯ. กระทรวงการต่าง
ประเทศ. น. 1.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอก จักรกฤษณ์ รัตนะ (เด่น)
วัน เดือน ปี เกิด	13 กรกฎาคม พ.ศ.2520
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ.2543	ปริญญาตรีวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า
พ.ศ.2545	หลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าทหารราบ รุ่นที่ 111
พ.ศ.2549	หลักสูตรชั้นนายพันเหล่าทหารราบ รุ่นที่ 85
พ.ศ.2553	โรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำชุดที่ 88
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2543 – 2546	ผู้บังคับหมวดปืนเล็ก กองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 13
พ.ศ.2546 – 2547	รองผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 13
พ.ศ.2547 – 2549	ผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 13
พ.ศ.2549 – 2550	นายทหารฝ่ายยุทธการ กองพันทหารราบ โรงเรียนนาย ร้อยพระจุลจอมเกล้า
พ.ศ.2550 – 2552	ผู้บังคับกองร้อยกองบังคับการ กองพันทหารราบ โรงเรียน นายร้อยพระจุลจอมเกล้า
พ.ศ.2552 – 2553	ประจำโรงเรียนเสนาธิการทหารบกชุดที่ 88
พ.ศ.2553 – 2554	รองผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 151 กองพลทหารราบที่ 15
พ.ศ.2554 – 2555	หัวหน้าฝ่ายส่งกำลังบำรุง กองพลทหารราบที่ 15

- พ.ศ.2555 – 2561 ผู้บังคับส่วนแยก(1) กรมสนับสนุนกองพลทหารราบที่ 15
- พ.ศ.2561 รองผู้บังคับการกรมสนับสนุนกองพลทหารราบที่ 15
- พ.ศ.2561 – 2564 รองเสนาธิการกองพลทหารราบที่ 15

ตำแหน่งปัจจุบัน

- พ.ศ.2561 – 2564 รองเสนาธิการกองพลทหารราบที่ 15

